

PREKMURSKI GLASNIK

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
v MURSKI SOBOTI, Aleksandrova cesta 67.
OGLASI STANEJO ZA 1 mm VIŠINE
IN 80 mm ŠIRINE K 1-50

Izhaja vsako nedeljo.

Posamezna številka velja 2 kroni.

NAROČNINA: ZA CELO LETO — 80 K
ZA POL LETA — — — — 40 K
ZA ČETRT LETA — — — — 20 K
ZA 1 MESEC — — — — 7 K

Premestitev učitelov.

Gda smo zvedli, ka mo ništerni „domači“ učitelje zapustili eto krajino prekmursko in odišli v svojo službo na druga mesta zvün Prekmurja, smo v prvom momenti malo strájom glédali v bodočnost.

Dozdaj smo že dugša lejta v etoj krajini deco včili, pa smo skoron tudi v etoj krajini gorzrsli. Ništerni od nás smo že skoron dvá roda o šolaj meli in jih upelali v življenje. Zdaj pa naednok moramo ete kraje zapustiti ter iti v druge, nam neznáne mesta.

Ali ránč te stráh nam je vöpokázao, ka nam je bilo na kvár, da smo vsigdár živeli samo na ednom mestu. Vö smo se vidli kak deca, štera si ne vüpa stopiti čez kraj hiše, ár je nej k tomí kcoj navčeno pa ne zná, što ga čáka zvün hiše, gde je do tistimao živela.

Človek telko velá, kelko zná. Iz bukev dá se zaistino dosta navčiti, a to navčenje nema telko vrednosti za življenje kak ono, štero človek tudi v praktičnem življenji pridobi. Kmet, šteri de v bukvah vöčteo, kak se plüg pela, nede znao plüga pèlati na orátki zemlji, či nede se to navčio na njivi sami. Vöni je tak tudi pri sakšem deli.

Za nás učitele velá to v dosta vékši meri kak za druge. Trebej nam deco praktično včiti, či jo ščemo na samostojen stáliš kak bodoče vérté, meštre ali kakšestéč druge lüdi napraviti. Záto pa nam samim tudi trebej življenje praktično vönavčiti.

To pa nam je nej mogočno, či mo samo na ednom mestu živeli. Svet je velik in na vsakšem mestu človek kaj novoga vidi, v tom, kak vidi, si bole svoje znanstvo povékša, tem ležej drugim raztolmači.

Naša domovina je velika, bogáta. V eni krajini velájo ene prilike, v drugem mestu ládajo pálik náčiše prilike. Dnesdén človek dostakrát v življenji priliko nájde, ka more svoj dom, svojo vesnico zapustiti pa iti v druge kráje, po poslih, kak küpec ali kak odávalec, kak mešter ali delavec. Žmetno je tako potüvanje, či človek nevej, v kakše nove kraje in prilike pride.

Šola te svoj cil spunjáva, či deci dosta praktičnoga znanja podá, či iz učenca razmetoga človeka naprávi.

To pa je šoli le mogočno, či učitelji sami dosta praktičnoga znanja májo. To navčenje pa si sami nájbole pridobe, či več sveta vidijo, barem v mládih letih.

Záto je to premeščenje nás domači učitelov v druge kraje naše domovine trnok dobro.

Sami mo vidli novi svet, vöspoznali mo našo domovino te mo lejko ednok,

gda pálik nazáj pridemo, gučali o vsem, kak mo vidli. Naše umstveno obzorje de jakše in vékše grátalo, mi sami na znanstvo pridobili. Gda mo pálik našo deco iz ete krajine včili, dosta novoga mo znali gučati in deco bole praktično včiti.

Na drugi stráni pa nam trebej se dobro navčiti právi slovenski književni jezik, šteroga gučijo vsi drugi naši bratje Slováni, pa mi ga nemremo, ár smo se ga za cajta Madžarov nej mogli navčiti. Te de nam samim v velki hasek, ár mo s tem sposobni grátali učiti povsédi po Sloveniji. V velki hasek pa de tudi našoj deci, ár mo sledi, gda nazáj pridemo, tudi njo lejko z bole pridom učili književni slovenski guč.

To pa nam vsem nujno trebej, ár dnes tudi vérstveno življenje v tem smislu ide.

Kak mi ne poznamo krajin tam prek Mure, tak oni naši bratje naše krajine ne poznajo. Prinas ládajo druge vérstvene prilike kak tam prek Müre. Trebej, ka bratje nás poznajo, mi pa njé.

Ka oni nás poznajo, to velko nálogo smo mi spunili, sakši od nás, šteri smo premeščeni, de na svojem novem mestu gučao dostakrát od Prekmurja pa njim tolmačo naše želje, Stem mo svoji krajini lejko dosta dobroga včini, či mo ščeli, ka mo ščeli, to je gvüšno.

Zatogavolo sakši stráj od nás odide zavolo premeščanja, či mo gornje prav razmeli.

Pa tudi nači nemre biti strája.

Mi vidimo ka je dosta čestnikov od tistec prek Mure esi prišlo. Prišli so v prilike, božne, kak nindri nej. Pred njimi so mednami ládali Madžári, te komunisti pa pálik bela gárda, za réd so nikaj nej skrbeli, kelko je ešče réda bilo, so ga spotrli.

Dönok so ti naši zvüšnji čestniki delo začnoli, pa njim trebelo vse ná novo gorpostaviti. Nej so strášili trüde, ne žmetnega življenja med nami. Obvládali so prilike in z dobrov volov napravili réd.

Nam vsega toga ne trebej, kama idemo, šole so, réd na njih láda, mi mo samo to prezkéli pa naprej včili kak so oni. Nikše brige nam nede trebelo meti, ka bi mogli novo gorpostaviti, kak gučimo, k polnem stóli mo se sedli, či smo pošteni, moremo istino vöpovedati, ka so zdajšnji čestniki eti med nami dosta žmetnejše prilike gornajšli, kak mi, kama mi zdaj idemo.

Smo jugoslovanski učitelje, pa nej prekmurski, kak nega štajarskega pa kranjskega ali kakši štéč učitelja. Jugoslovansko učiteljstvo pa je velka moč, ár tudi najvékšo dužnost spunjávati more: včiti deco in napraviti iz nji samostojne lüdi. Nemremo tajiti, ka držáva za nás dosta skrb má, ár

velávo našega stána vöspozna. Či nás té na kakšistéč mesto zové, mi idemo, ár je to naša dužnost. Naše mesto je cejla držáva, povséd, po cejloj držávi smo domá, ár povsédi lejko svojo dužnost, delo, spunjávamo. In to je naša dika.

Záto pozdrávamo, ka je vláda odločila, ka nás premeti v druga mesta. To de za naš hasek, pa tudi našoj krajini pa celoj držávi.

Vüpamo, ka do tudi tisti továriši, šteri na naša mesta esi pridejo, pridejo z takšimi cili kak mi na njuva mesta idemo: V hasek lüdstvi in držávi.

Domáči učiteo.

Kongres Demokratske stranke.

(Dalje in konec.)

Resolucija o zemljoradniški politiki.

Kongres Demokratske stranke usvaja referat posl. Pavla Angjeliča o zemljoradniškem vprašanju in sprejema sledečo resolucijo:

1. Da se v sedanjem skupštinskem zasedanju sklene: a) zakon o zavarovanju proti toči in drugim elementarnim nesrečam in škodam; b) zakon o zavarovanju proti živinskih boleznim in kugam; c) zakon o oškodnini za škodo o hišah, živini, polju, ki bi jo povzročili rajbojniki iz zosednjih držav ali pa domači odmetniki; d) zakon, da se vsi v borbi proti odmetnikom onesposobljeni, odnosno njih svojci za vojne invalide, oziroma člane njih rodbin;

2. da se zakonito zaščiti nezaručljivost minimuma kmečkega zemljišča živine in orodj, a) istotako orodja malih obrtnikov in da se ta zakon reši čim preje, ako mogoče še pred prihodnjim kongresom stranke; b) da se takoj izdelata zakon načrt o regulaciji nepravično razdeljenih gozdov v korist prebivalstva; c) da se dajo zakoniti privilegiji poljoprivrednim kooperativnim zadrugam v svrhu čim produktivnejšega dela, pri čemer se je ozirati tudi na pomorske in ribarske zadruge; č) da se store vsi koraki glede podpore prebivalstva v krajih, katerim nedostaje hrane; d) da se povodom iznačevanja zakonov za celo državo posebno pazi na to, da se vsi administrativni in sodnijski posli vrše kar najenostavnejše in najbrže.

Resolucija o agrarni reformi.

Kongres Demokratske stranke odobrava referat dr. H. Krizmana o agrarni reformi in priporoča glavnemu odboru stranke in poslaniškem klubu, da naj se zavzameta najenergičnejše za pravično in energično izvrševanje agrarne reforme. Uzakonjenje reforme naj se dovrši čim preje v smislu in duhu strankinega programa.

Resolucija o socialni politiki.

Kongres odobrava referat dr. Kukovca in dosedanje delo predstavnika Demokratske stranke

v vladi na odklanjanju socijalne bede. Kongres smatra, da se morajo nadaljevati priprava v vseh strokah javne uprave, da se sklonejo preventivne mere, ki odklanjajo društvena zla v vseh slojih ljudske družbe. Sem spada varstvo narodnega zdravja, zaščita in zasiguranje ekonomsko slabjših, mladine, invalidov in delavstva.

Resolucija o prometnih politiki.

Kongres Demokratske stranke smatra, da more biti ujedinjenje našega naroda šele takrat popolno, ko bodo poedini kraji do nevarno odvojeni vsled naprov sovražnikov, medsebojno zvezani z naglimi zvezami, smata nadalje, da je dober promet predpogoj za razvoj naroda tako na ekonomskem kakor tudi na kulturnem, socijalnem in političnem polju in da je dober promet tudi predpogoj za obrambo države. Zato priporoča narodnim poslancem svoje stranke, da se ne zavzamejo samo za izpolnjenje in poboljšanje obstoječega prometa na suhem, na rekah in na morju, ampak tudi zato, da se za vsako cene in način, ki je naprej izvedljiv, v najkrajšem času zgradilo vse one proge, ki bodo spajale z ostalimi kraji sedaj prometno od njih odvojene kraje.

Promet čez mejo in pogranična trupa.

Uradno razglašajo:

Da bi se državna meja uspešno branila napadov tolpa in da se nepreči cvetoče tihotapstvo in prehajanje državi nevarnih elementov čez mejo, je postavljena v celi državi na meji vojaško organizirana obmejna četa. Ta četa vrši službo tako, da ima ob celi meji postavljene straže in da patrolirajo oddelki čete od stražnice do stražnice. Na te način prepreči četa vsak prestop meje na nedovoljenih mestih. Četa mora vsakega, kogar zaloti na meji, na mestu, kjer prehod ni dovoljen, ustaviti ali aretirati in izročiti pristojni policijski ali carinski oblasti. Kot javna straža ima pravico, da zahteva od vsakega, kogar zaloti ob meji, da se legitimira. Kot vojaška organizacija se mora ravnati po vojaških predpisih in mora v primeri dejanskega odpora, ali primeru bega sumljive osebe rabiti orožje. Ker povsod občinstvo tega še ne vpoštevata, se s stražami celo prereka in se jim upira, je prišlo do slučajev, v katerih je morala pogranična četa rabiti orožje. Da do česa takega v bodoče več ne pride, se opozarja prebivalstva obmejnih krajev na nastopno:

1. Prehod meje je dovoljen samo na carinskih potih, to je, tam kjer je obmejna carinarna ali eksponirani organ in samo po dnevu to je od šestih zjutraj do šestih zvečer.

2. Prehod meje, seveda samo pod pogoji omenjenimi v prvi točki, je dovoljen samo z rednim potnim listom. Vsak, ki hoče čez mejo, se mora javiti na prehodni točki, carinarnici in obmejnemu policijskemu organu (obmejnemu komisarju ali orožniku), katera pregledata potni list in prtljago.

2. Drugod ni dovoljen prehod čez mejo. Povelju »stoj!«
pogranične čete so je tam brezpogojno pokoriti.

4. Izjema določil po 1 in 2 se napravi samo za dvovlastnike, to je osebe, katerim meja preseče posestvo. Ti dobijo posebne legitimacije ter smejo prekoračevati mejo na točki, ki je označena v legitimaciji. Te osebe naj se predstavijo poveljniku onega odseka pogranične čete, v čigar oddelku je njih prehod.

Ako se bo prebivalstvo ravnalo po teh določilih, je izključen vsak spopad s pogranično četo.

Prekmurci, čitajte naš domači list:
„Prekmurški Glasnik“.

NOVICE

Sokolstvo. Tel. društvo „Sokol“ priredi dne 5. decembra „Miklavžev večer“.

Automobilni promet M. Sobota—Dolnja Lendava je ustavljen, ter se ne bode vršil 5 ali 6 dni. Popraviljal se bode motor.

Veselica „Jugoslovenske Matice“, štera je bila obdržana v nedelo, 13. t. m., je v vsakšem pogledi dobro vospadnola. Ljudstva je bilo dosta, no, ranc tistih gospodov nej bilo, šteri na sakšo drugo veselico, štero Madžaroni obdržijo, pridejo, pa za štere naša vlada v Ljubljani in gospodje v Maribori veliko skrb májo, ka se njim dobro godi pri vás. Vupamo, ka do jih predlagali v odlikovanje. Seveda, Jugoslovenska Matica je národno društvo, pa tudi država ga podpira, zato ga ti gospodje ne smejo podpirati, ar je to proti njuvomi národnomi mišljenji in cilji. — Veselico je otvoril predsednik Matice g. Čerkvenik s krasno štiliziranim govorom, v šterom je vopokázao trpljenje, kak jih more prenašati naše ljudstvo pod Italijov in na Koroškem. Vopovedao je gvušnost, da de ednok to ešče vse naše. Za njegovim gučom je godba zasvirala národno himno, štera pa v nikakšo formo ne sliši na veselico. Mislimo, ka je to tudi vlada prepovedala. Za tem se je začnola zabáva s srečolovom, šaljivo pošto, konfetijsko vojno pa ples. Skromne zahteve ljudstva do zabave so prireditelji voponicali z kričanjem dobitkov pri srečolovi, način, kakšnega smo dozdej ešče nej vidli. Poskus se je dobro obnesel, ar so se navzoči skoron pri sakšem dobitki od srca vósmejáli, či ranc je bila pri tom takša gnječa, ka skoron státi ni je bilo mogoče. Dobitki so bili lejpi, zato bi pa tudi lejko bilo več práznihi srečk. Dosta gostov je nanc nej mogla kúpiti srečk, ar jih je zmanjkalo. Ples in prosta zabáva je trpela do gojgne. Veselica je društvi dosta dobička prinesla, s šterim do podprejti društveni cilji.

Občinski tanáč oprosimo, ka je tudi Mála kaniža eden tao mesta Murske Sobote, pa bi tudi nam trebelo lampaše na ulico. Mislimo, ka esi bole sliši lampa, kak pa pred okrajno glavárstvo. Lampas naj bi se postavio v križišče Kolodvorske ulice pa Mále kaniže pred hišo Ane Hirschl.

Izjavljamo, ka je Fekonja nej bio nikakši urednik našega lista, kak se je sam vódao. Službo za cajtno smo njemi dali iz ušmiljenja, ka bi imeo krüh, či bi bio pošten in zmožen.

Štatistika obrtnikov v Prekmurju. V Prekmurju se je izvedla revizija obrti, vsem obrtnikom so se izdali novi slovenski obrtni listi in vsi so vpisani v obrtnem registru. Revizija je pokazala, da imamo v Prekmurju te-le obrtnike: Trgovci 787, gostilničarji in kavarnarji 279, črevljarji 281, kovači in podkovači 183, mizarji 147, krojači 131, mlinarji 116, lončarji 60, kolarji 50, zidarji 41, mesarji 37, tesarji 32, ključevničarji in kleparji 28, sodarji 25, gosci 24, sedlarji 13, peki 12, brivci 11, razni 105. Skupaj 2462. — Izmed trgovcev so 104 trgovci z živino, ki so med seboj vsi enakopravni, imajo vsi enake pravice in smejo vsi trgovati tudi na debelo in izvažati živino v druge države. Za to ni treba nikakega »monopola«
ampak le koncesijo, kakor jo imajo 104 trgovci in pa pridnosti in spretnosti ter korajže. Trgovci so organizisani v trgovskem gremiju, ki ima sedež v Murski Soboti, v Dolnji Lendavi pa zapupnike. Vsi ostali obrtniki, v kolikor ne obstoje za nje strokovne obrtne zadrüge v Ljubljani kakor za zidarje, dimnikarje, tesarje, so člani skupne obrtne zadrüge v Murski Soboti oziroma v Dolnji Lendavi. Gostilničarji bodo v najkrajšem času dobili posebno gostilničarsko zadrugo in sicer v Murski Soboti za sobočki in v Dolnji Lendavi za dolnjelendavski okraj.

Občinskim uradom na znanje. Rekrutna komisija je prvotni razpored naborov spremenila in odločila: 1. Mladeniči občine Murska Sobota pridejo vsi na nabor dne 1. decembra t. l. (ne kakor je bilo prvotno določeno, da pridejo nekateri tudi 2. decembra t. l.); 2. mladeniči občine Ženavlja pridejo na nabor dne 30. novembra t. l. (in ne dne 2. dec. t. l. kakor je bilo prvotno določeno); 3. mladeniči občine Čikečka vas pridejo na nabor dne 29. novembra t. l. (in ne dne 2. dec. t. l., kakor je bilo prvotno določeno). Občinski predstojniki naj obvestijo o tem vse mladeniče, ki pridejo na nabor in skrbe, da predvedejo zgoraj naznačene dneve svoje rekrute pred rekrutno komisijo v Mursko Sobotu (gostilna Peterka). — Vodja okr. glavárstva: Lipovšek s. r.

Veliki Dolenci. Vaši prošnji z dne 4. nov. t. l., da bi prišli mladeniči Vaše občine na nabor v Mursko Sobotu in ne v Doljno Lendavo, je rekrutna komisija ugodila ter določila: Občina Veliki Dolenci pride na nabor dne 28. novembra t. l. v Mursko Sobotu in ne dne 17. decembra t. l. v Doljno Lendavo, kakor je bilo v začetku določeno. Vse druge določila glede nabora ostanejo v veljavi. Vodja okr. glavárstva: Lipovšek s. r.

Petanjci. V predzadnji številki Kletklovihih Novin razkriva neki jurče gospodarjenje na sekvest. veleposestvu v Tišini. Ta človekoljubnež se sicer v številkah precej moti, vso hudomušnost z uredništvom vred pa kaže na koncu, kjer pravi, da hočejo gg. agr. reforme vzeti vinograde na Kapeli radi žeje, katere bi pa rada imela deželna vlada oziroma vinorejsko nadzorstvo v Mariboru in ne za pridelovanje vina temveč, kot razsadnico za razpečavanje mladih trsov. Najemine pa ne omore gospodarstvo povišati, ker agr. reforma ni posvečena kakor v pokojeni gospod, ki daje svojo zemljo na Krajni oral á 1200 m² za 100 kg najboljše pšenice. Samo neki kovač na Krajni daje za 1900 m² njive 150 kg najboljše pšenice in za slamnato kočó ki se mu podira se je zvišala najemina od 200—500 K letno. Tako gospodarjenje je seveda le kršansko in po zakonu agr. reforme na veleposestvih nedopustljivo. Najemniki siromaki, kako bi gospodarli gotovi ljudje, tu si oglejte!

Carina. Zastopnik Ministra Finansija Gosp. Ministar Šume in Rudnike dana 31. X. ove godine sa Br. 76230 doneo je na osnovu čl. 2. zakona o opštoj carinskoj tarifi i čl. 174 Privremenog Finanjskog Zakona za 1920—21 godine sledeće rešenje: »Da se počeo od 10. novembra 1921 naplata uvozne carine i sporednih taksa, koje se naplaćuju u zlatu, može vršiti i u dinarskim ili dinarsko-kronskim novčanicama po kurzu. 100 zlatnih dinara ravno 500 dinara u dinarskim ili dinarsko-kronskim novčanicama, t. j. sa ažijom od 400 na sto (preje bilo 300 % sa da 400 %). Za luksarne predmete je razvidno u broj z službeene novine od 11. jan. 1921. god. razven dosadašnji kurs 100 zlatnih dinara ravno 200 dinara u dinarskim ili dinarsko-kronskim novčanicama, t. j. sa ažijom 100 na sto.

Tatvina. Pri tukajšnjem sodišču je bil dne 14 t. m. obsojen v 10 tedenski zapor Leopold Forjenc iz Večeslavc. Ukradel je namreč Franc Mariču trgovcu z jajci v Večeslavcih iz žepa denarnico, v koji je bilo 3600 kron. Omenjena sta se nahajala v gostilni, v družbi več pivcev, kjer je trgovec Marič zelo vinjen zaspal. To priliko uporabi Leopold Forjenc, ter izmakne Mariču denarnico s svoto 3600 kron. Naslednji dan ga je orožništvo izsledilo, pri tukajšnjem sodišču kakor zgoraj omenjeno obsodilo 10 tedenski zapor, kjer bode imel čas in priliko delati pokoro za svojo hudobijo.

Tatvina. Dne 7. oktobra je bil okradjen 82 let star berač Ivan Rajner iz Brega, in sicer mu je bilo vzeto iz žepa v telovniku znesek 1800 kron. Toraj dandanes niti berači niso več varni pred tatovi.

Združenje ogl. zavodov. Poznane reklamne tvrdke »Blockner«-ov zavod za oglašivanje v Zagrebi, Jurjevska ulica 31. i oglasni oddelek »Medjunarodnog« prometnoga, novinskoga i oglasnoga zavoda d. d. v Zagrebi, Ilica 21. ujedinišči se so osnovali novo reklamno podjetje pod imenom »Interreklam delniško društvo« v Zagrebi, štero šče obdrževši i nadale vse svoje dosedajšnje tvrdke kak expoziture, z zjedinjenim velikim aparatom delati z vsemi sredstvi zanapredovanje poslovnoga prometa potom uspešne popularizacije. Vodstvo novoga podjetja leži v izkušani rokaj gospodov M. Dukesa upravitela Blocknerovoga zavoda i I. Schwarz, ravnatelja Medj. prom. novin. i oglasnoga zavoda d. d., šteriva gospoda sta v toj stroki kak najkompetentnejšiva. Ujedinjenje teva dva zavoda je v krogaj oglašivalcov kak i v novinski krogaj vzbudilo mnoga zanimanja i se vidi, da bo to ujedinjenje zavodov trno dobro i hasnovitno delo.

1°/o-ni prom. davek. Dne 13. novembra 1921 se je vršo sestanek članov Gremija Trgovcov za Prekmurje i Skupne Obrtne Zadruga v M. Soboti, na šterom je bila sprejeta sledeča resolucija: 1.) Ar je 1°/o ne prometni davek z ozirom na to, da ga morajo plačati največkrat producent, oziroma on, ki blago notrivozi i ešče dva do trije veletrgovci, zviuntoga pa ešče mali trgovec i obrtnik, ni več 1°/o, nego 5—7°/o-ni davek, šteri že sam na sebi blago trnok podražuje. 2.) Z ozirom na to, da mora vsaki posamezni trgovec ali obrtnik voditi tozadevno predpisane obrazce, je te aparat trno komplicirani pri davčni uradaj, kak pri posamezni obrtnikaj i ma zatogavolo finančna uprava dosta vekše stroške za uradništvo, šteroga število bo mogla zavolotoga znatno zvišati, dokeč bi opravila delo z menšim številom uradnikov, če bi se plačivao 1°/o davek v zdajšnjoj izmeri (5—6°/o) že od strani producenta, oziroma od strani uvoznika blaga pri carini. Ker večina obrtnikov toga 1°/o-noga davka ne smatra za 1°/o-noga, nego za 5 i več ^o/o-noga, šteroga more plačati le konsument, je zato navijanje cen z izgovorom na plačilo 1°/o-noga prometnoga davka ešče poprej pomnoženo. 3 a.) Zahtevamo zato, da se 1°/o-ni prometni davek v mali obrti sploh upustij, i da se isto zahteva samo od strani proizvajalca, oziroma uvoznika blaga. b) Zahtevamo nadale, da se čuva trgovska tajnost i da se ne zahteva vodstvo knjig od mali obrtnikov. e) Nadale, da se gorpostavijo davčne komisije tudi v Prekmurji.

Zločin. 30. oktobra t. l. je nastavilo 5 fantov na cesto pri ovinku iz Broda proti Petajncem en debel hlod z namenom, da se auto, ki je čakal ob Muri za prevoz ljudi, prevrže. Auto je bil last okrajnega glavárstva v Murski Soboti. K sreči je zapazil šofer pripravljen, hlod in se veliki nesreči, katera bi se lahko zgodila, izognil. Zlikovce je žendarmarija izsledila in jih privedla v zapore okrajnega sodišča v Murski Soboti, kjer čakajo na zasluženno plačilo.

Murska Sobota. V soboto dne 12. t. m. je prišel okrog 9 ure L. F. precej pijan domov. Ker se je žena bala da bi jo natepel, ga je ni pustila v hišo ter je vrata zaklenila. Ker mu vrat kljub temu da on zunaj kriči in z rokami rnbija po vratih žena neče odpreti, gre po sekuro ter vrata razbija in hončno s svoto udere v hišo. Žena je napol obležna komaj ušla razdirjanemu mpžu. Konec je napravil na to došli orožnik.

M. Sobota. Tukaj sem je premeščen iz Ljubljane in povišan za sdonega izvršilnega uradnika gospod Slavoljub Gregorič

Veselica Jugoslovenske Matice v M. Soboti je imela sledeči uspeh: kosmati dobiček znaša K 18.877.60 stroški in taksa za vstopnice 4.200.60 K čisti dobiček K 14.677.00. Odbor se vsem darovalcem in požrtovalnim sodelovalcem najtopleje zahvaluje. Imena posameznih darovalcev se priobčijo v prihodnji številki »Prekmurkega Glasnika« v »Novinah« in »Murski Straži« Odbor.

Begunci! Oddelek za socijalno skrb opozarja s tem vse begunce, da ugodnost brezplačnega prevoza zanje in njihove selitveno blago v staro domovino preneha nepreklicno z 31. decembrom t. l. Kdor se torej še namerava izseliti, naj se požuri in ne zamudi te zadnje prilike, ker se poznejšim prošnjam nikakor ne bo moglo ugoditi. Pripominja se tudi, da se mora odslej vsak begunec, ki je italijanski državljan, pismeno obrniti na italijanski konzulat za potni list, ki ga naše oblasti potem le vidirajo, ker dosedanjih propustnic ne smejo več izdajati. Či. uradni list št. 127 z dne 22. X. 1921, naredba 315, čl. 28.

Bleijženstvo v Madžarski. V Madžarski se plača za eden plug zemlje 500 K porcije, telko kak nikjer drugje na svetu. Kak so te mogli ništerni zapelani naši ljudje želeči, da bi prišli nazaj pod Madžare. Či de tak dale na Madžarskem šlo, morejo vsi kmetje v nič priti. Kakbi te ešče bilo, či bi s cejla nezaj prišli indašnji cajti grofov i uagnatov?

Vlada, kje si? Oderuh. Pri nekšem sobočkem fiškalu so si dale pred ednim tednom nekše stranke napraviti dve küplenice, pa prekspelavanje njim je zvršil v grunti knjigi. To delo bi koštalo pri Kraljevskem notarji 2518 K, fiškališ pa njim je računal in tirjal od njih 18.000 K (čtet: osemnajst jezero kron) za to delo. Gda smo to čuli, smo se za glavo prijeli, kak je mogoče to oderuštvo. Perse, dokeč do ljudje tak nori, ka došli k fiškališem kakšišteč kontraktuše, do lejko živeli 9 fiškališi eti med nami. S takšimi računi lejko fiškališ eden mesec žive od samo enega kontraktuša. Nam se ljudle milijo, ar se dajo zapelati od raznih priganjačev, pa hodijo tja, gde se kožo z njih doldere. Vej sta pa v Soboti dva Kr. notarja, njuvo delo je, delati kontraktuše, pa prekspelati v grüntni knjigi. Kr. notar pa po pravdi naprej pisano ma, kelko smej tirjati za svojo delo, zato je pri njihodiranje nej mogočeno. Dokeč ne do ljudje za vsefele kontraktuše hodili k kr. notarjem, jim se nemre pomagati, či do iz njih razni drugi kožo doldri. Vej smo že dostakrat čuli pritožbe, kelko njim računajo fiškališi za kontraktuše, pa dokeč nedo ljudje sami pametni, jim nemremo pomagati. Pred par dnévaj smo tudi vidli eden kontraktuš, narejen pri ednom fiškališi, za šteroga je stranka plačala 2320 kron, pri kr. notarju bi cejlo delo koštalo 370 kron.

Bivališče zadnjega avstrijskega cesarja. Za bivališče ekscesarja Karla in njegove žene je določen otok Madeira, ki leži v Atlanskem oceanu, približno 600 km. oddaljen od afriške obali. Tam bode toraj on preživljaj zadnja leta svojega življenja. Otok obsega okoli 215 kvadratnih kilometrov ter je zelo gorat. Na njemo se nahaja več vulkanov, kateri pa so že skoraj vsi ugasnili. Podnebjje je zelo milo ter malokedoj dežuje. Zime skoraj ni. Zemlja je zelo ne rodovitno. Prebivalcev ima otok 150.000. Po vesteh ki prihajajo iz angleških virov, bode bivši cesar Karol interniran v okolici glavnega mesta Funchal.

POTPÉRAJMO PREKMURSKI GLASNIK.

Obrtno-nadaljevalno šolo! Iz krogov vajencev nam pišejo: Jáko preveč dugo časa prosimo to Obrtno-nadaljevalno šolo, že z dostami prošnjami i nikaj ne valájo, štero smo v 33. številki v »Prekmurkom Glasniku« pisali Okrajnomi šolskomi sveti, na štero smo prosili odgovor, pa smo ga tudi dobili, štero smo brez trpljenja čakali, da smo si računali, da dobimo to Obrtno-nadaljevslno šolo, štero že dugo časa prosimo. Štero nam tudi pišejo, ka se njim to nika ne tiče, samo Okrajno glavárstvo. Stem potom prosimo Okrajno glavárstvo, da se naj poskrbi za nás vajence i naj gléda, da naj ne bodemo mi ránc v Prekmurji zádnji liki prvi, da se naj nišče nede meo proti tomi tožiti, da mo zadovoljeni. To je preveč čudno, da se mi vajenci moremo skrbeti i trüditi pa nam naše prošnje brezuspešne nazáj pridejo, pa nej da bi se tičeča oblást zmislila brez, da bi prosili i trüdili ka bi nam naše želje spunili. Mi mislimo, da bi nam i držávi dosta dobroga učinili, da bi razmete pomočnike meli ka bi znali vse dobro delati ka bi nej trbelo v drúge držáve nesti tisto delo, štero bi mi eti znali napraviti. Mi se pa goroslobodimo, meister nás odpisti kak pomočnike, moremo si drúgo mesto poiskati pa záto si nikak z nevoljov poiščemo, samo ka nemo znali delati pa nás zgonijo, moremo iti nazáj na naš dom brez dela, samo po cestá hoditi, ljudje pa gučijo, da smo manjáčke, mi pa moremo to poslušati, mi bi radi delali samo, da nedobimo dela, za volo da nemo znali delati, záto bi nam trbelo Obrtno nadaljevalno šolo, to pa nemamo. Mi pa, da se gor oslobodimo kak pomočniki postánemo pa nemo znali delati, gučati i pisati právo Slovenski, da mo pomočniki oziroma šefi, da niti eden prosti račun ali pismo nemo znali vöpostaviti, da mo der v tüinskem, da niti starišem edno pismo nemo znali pisati ka kak smo, da mo si mogli ednoga fiškališa gor vzéti, pa ránc ka si zaslužimo, tisto moremo fiškališi dati, da de nás sram povedati, da smo pomočniki, da de nás náménše dejte vösmejálo tak, da bi se v Ážiji vönávcili samo, da znamkar bi bole znali kak pa zdaj, záto nam trbej Obrtno-nadaljevalno šolo. Prosimo Okrajno glavárstvo, da naj dá na to notico odgovor.

Nasilja v neodrešenem ozemlju. Italijani izvršujejo zaporedoma razne nasilja nad prebivalstvom v zasedenem ozemlju. Tako, je prišlo pred kratkim v Pazim do velikih protijugoslovenski demonstracij. Tamonjšni parinski župnik je namreč začel brati pri maši evangelij v staroslovenskem jeziku, fašisti so kar začeli v cerkvi kričati in razbijati in vse italijanske civilne in vojaške oblasti so zapustile cerkev. Zvečer so zopet ponovili fašisti demokracije, ter razbili na župnišči in na raznih hrvatskih hišah vse šipe. Med ljudstvom vlada veliko razburjenje.

Francuzi se neščejo ženiti. Kak se čuje, je francuška vlada v velkoj nevoli zavolo toga, ka se njeni sinovje neščejo ženiti i tak je novorojencov od leta do leta menje. Tak pa more celo plemen na nikoj priti. Kak si pa pomága vlada? Razpisala je velke nagráde za one, ki májo dosta decé; tak dobi družina, štera má 9 ali več kotrig, skoro pol milijona kron nagráde. To je pa tudi ne pomágalo. Zatoga volo je držáva odločila, da uradnik, ki je že 25 let star i je ešče nej oženjen, ne dobi službe. Nasprotno pa dobivajo oženjeni uradniki dosta vékše dokláde i penzije, či májo več decé. Tudi vojaške službe so raztegnoli na neoženjene. Vsa ta dela pa ne pomágajo dosta. Zrok tomi je pa, da tak moški kak ženske ne márajo za družinsko življenje.

Salmá

Neraztrglive
kaučuk pete
za cipele.

FINI TERPETINSKI

krem za elegantni svet. Dobi se povsodi!

Izdeluje: „SLAVIA“ fabrika kemični izdelkov d. d., Zagreb, Ilica 213.

OGLAS. Tem potom obveščam cenjeno občinstvo, da sem odprl svojo trgovino s perjem. Dobi se posteljno perilo, puh, česano in nečesano perje. **Izrael Preiss** v Murski Soboti, Cerkevna ulica 177.

Pohištvo

kompletnega salona, ter tudi posamezni falati se odajo pri **Kleinrath Jožefi, M. Sobota.**

Prekmurski Glasnik naj ne manjka v nobeni hiši v Prekmurju.

TRÜGE

(škrinje) za mrtve v vsakoj velikosti in vse mrtvaške potrebščine se dobijo pri

ALBIN SAGADINI

v Beltinci.

SPECIALNO IZDELANJE
OCELNI ROLET
(Stahlrollbalken)

„PRVA V JUGOSLAVIJI“

Prevzeme izdelanje vseh vrst ocelni rolet za nove zgradbe, baute, auzloge i okna. Vsaka naročba se izvršuje na lastni mašinaj v pár dnévaj. Popravila hitro i po ceni. Stavbeniki, trgovci i májstri dobijo znaten popúst. :: ::

Zahtevajte cene z označbov mere!

CERBERUS

patent lakat za ocelne rolete. Či máte cerberus lakati na svojih roletaj, ste gvüsni proti vlomi i lahko mirno spíte. :: ::

Mirko Benič, Zagreb,
Opatovina br. 11. — Telefon 9—98.

Pohištvo! Proda se novo pohištvo za 6 sob, med šterim je edna garnitura za edno sobo „antik“ i pohištvo edne künje. Naslov (adres) se zve v upravi Prekmurskega Glasnika.

Hirdetés.

Ezennel értesitem a t. közönséget, hogy megnyitottam **toll üzletemet.** Kapható kész ágynemű, fosztott és fosztatlan toll. — **Izidor Preiss** v Murski Soboti, Cerkevna ulica 177.

Naročili ste si že naš domáci list

PREKMURSKI GLASNIK

Naročnina na celo leto 80 K, na pol 40 K

Pozvánje na podpis.

Dovolujemo si Vam naznaniti da je občni zbor naše banke 30. oktobra 1921 skleno, da zviša delniška glávnicá

od K 10,000.000— na K 30,000.000—

z izdajov 50.000 novi delnic (akcij) po K 400— nominale.

Podpišuvanje novi delnice se vršijo pod sledéčimi pogoji:

1. Delničarje majo v smisli pravil pravico opcije na nove delnice v razmerji dve novivi na edno stáro po kurzuši K 600— za falat, prištevši 5% intereša od 1. julija t. l. do dnéva, gda notri pláča. Za volo izvršenja práva opcije se morejo predložiti plašči stárij delnic.
2. Delnice štere pa so više, se pa priporáčajo nedelničarom v podpisanje po kurzuši K 700— za falat, prištevši 5%-ni intereš od 1. julija t. l. do dnéva, gda se notri pláča.
3. Nove delnice do opremlene s polovičnim kuponom (szelvény) za leto 1921.
4. Podpisovanje, oziroma izvrševanje opcije, se vrši pri bančni podružnicaj v Gornji Radgoni, Kranji, Ljubljani, Mursko Sobotij in Velikovci v časi od 10. do 30. novembra t. l.
5. Reparticijo neoptirani delnic si pridrži upravni svet.

Z odličnim spoštivanjem

Jugoslovanska Union - banka

prvle Mariborska eskomptna banka.